

ESKİ HÂLE GETİRME

Kusuru olmaksızın bir süreyi geçirmiş olan kişi, eski hale getirme isteminde bulunabilir.

KİŞİNİN KUSURSUZ SAYILMASI

Kanun yoluna başvuru hakkı kendisine bildirilmemesi halinde kişi kusursuz sayılır

SÜRE

Eski hâle getirme dilekçesi, **engelin kalkmasından itibaren 2 hafta** içinde verilir.

DİLEKÇENİN VERİLECEĞİ MERCİ

Süreye uyulduğunda **usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye** verilir.

ESKİ HÂLE GETİRME DİLEKÇESİ ÜZERİNE VERİLECEK KARAR

Süresi içinde usul işlemi yapılsaydı, **esasa hangi mahkeme hükmedecek idiyse**, eski hâle getirme dilekçesi hakkında da **o mahkeme karar verir.**

DİLEKÇENİN KABULÜ

Kabule ilişkin karar **kesindir**

DİLEKÇENİN REDDİ

Reddine ilişkin karara karşı **itiraz yoluna** gidilebilir.

DİLEKÇENİN ETKİSİ

Kararın yerine getirilmesini durdurmaz

İSTİSNA

Mahkeme kararın yerine getirilmesini **ERTELEYEBİLİR.**

- Dilekçe sahibi, **sürenin geçmesinde kusuru olmadığına ilişkin olguları**, varsa belgelerini de ekleyerek açıklar.
- Dilekçe verildiği anda usule ilişkin yapılamayan işlemler de yerine getirilir.

TAZMİNAT İSTEYEBİLECEK KİŞİLER

Aşağıdaki kişiler, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

- ✓ Kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilenler
- ✓ Kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayanlar
- ✓ Kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyenler
- ✓ Kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilenler
- ✓ Mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya işlediği suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyle zorunlu olarak bu ceza ile cezalandırılanlar
- ✓ Yakalama veya tutuklama nedenleri ve haklarındaki suçlamalar kendilerine, yazıyla veya bunun hemen olanaklı bulunmadığı hâllerde sözlü açıklanmayanlar
- ✓ Hakkındaki arama kararı ölçsüz bir şekilde gerçekleştirilenler
- ✓ Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyenler
- ✓ Yakalama veya tutuklama işlemine karşı Kanunda öngörülen başvuru imkânlarından yararlandırılmayanlar
- ✓ Kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlandırılma isteği yerine getirilmeden tutuklananlar
- ✓ Yakalanmaları veya tutuklanmaları yakınlarına bildirilmeyenler
- ✓ Konutunu terk etmemek veya uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla hastaneye yatmak dâhil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek şeklindeki adli kontrol yükümlülükleri uygulandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilenler

TAZMİNAT İSTEYEMEYECEK KİŞİLER

Kanuna uygun olarak yakalanan, adli kontrol altına alınan veya tutuklanan kişilerden aşağıda belirtilenler tazminat isteyemezler

- ✓ Tazminata hak kazanmadığı hâlde, sonradan yürürlüğe giren ve lehte düzenlemeler getiren kanun gereği, durumları tazminat istemeye uygun hâle dönüşenler.
- ✓ Genel veya özel af, şikâyetten vazgeçme, uzlaşma gibi nedenlerle hakkında kovuşturmaya yer olmadığına veya davanın düşmesine karar verilen veya kamu davası geçici olarak durdurulan veya kamu davası ertelenen veya düşürülenler.
- ✓ Kusur yeteneğinin bulunmaması nedeniyle hakkında ceza verilmesine yer olmadığına karar verilenler.
- ✓ Adli makamlar huzurunda gerçek dışı beyanla suç işlediğini veya suça katıldığını bildirerek gözaltına alınmasına, adli kontrol altına alınmasına veya tutuklanmasına neden olanlar.

TAZMİNAT DAVASI	<ul style="list-style-type: none"> Maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilenler dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarında 1 YIL içinde rücu eder.
TAZMİNAT İSTEMİ	<ul style="list-style-type: none"> Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgisine TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 3 AY ve her hâlde KARAR VEYA HÜKÜMLERİN KESİNLEŞME TARİHİNİ İZLEYEN 1 YIL içinde tazminat isteminde bulunulabilir.
İSTEMİ KARARA BAĞLAYACAK MERCİLER	<ul style="list-style-type: none"> İstemi karara bağlayacak merciler <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır. ✓ Eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.
USUL	<ul style="list-style-type: none"> Tazminat istemi dilekçesindeki bilgi ve belgelerin yetersizliği durumunda mahkeme, eksikliğin 1 AY içinde giderilmesini, aksi hâlde istemin reddedileceğini ilgiliye duyurur. Süresinde eksiği tamamlanmayan dilekçe, mahkemece, itiraz yolu açık olmak üzere reddolunur. Mahkeme, dosyayı inceledikten sonra yeterliliğini belirlediği dilekçe ve eki belgelerin bir örneğini Devlet Hazinesinin kendi yargı çevresindeki temsilcisine tebliğ ederek, varsa beyan ve itirazlarını 2HAFTA içinde YAZILI olarak bildirmesini ister. Mahkeme, kararını duruşmalı olarak verir. İstemde bulunan ile Hazine temsilcisi, açıklamalı çağrı kâğıdı tebliğine rağmen gelmezlerse, yokluklarında karar verilebilir.
KARARA KARŞI BAŞVURU YOLU	<ul style="list-style-type: none"> Karara karşı, istinaf yoluna başvurabilir. İstinaf yoluna başvurabilecekler <ul style="list-style-type: none"> ✓ İstemde bulunan ✓ Cumhuriyet savcısı ✓ Hazine temsilcisi İnceleme öncelikle ve ivedilikle yapılır. Karar yerinde görülmezse bölge adliye mahkemesince işin esası hakkında karar verilir. Bölge adliye mahkemelerince bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir

A. AÇIKLANMASI	<ul style="list-style-type: none">• Hazır bulunan sanığa başvurabileceği kanun yolları, mercii ve süresi bildirilir.
B. AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI	<ul style="list-style-type: none">• Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir.• Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, MÜSADEREYE İLİŞKİN HÜKÜMLER HARIÇ, kurulan hükmün sanık hakkında bir hukukî sonuç doğurmasını ifade eder.
C. HAGB ŞARTLARI	<ul style="list-style-type: none">• Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilmesi için gerekli şartlar<ul style="list-style-type: none">✓ Hükmolunan ceza, 2 yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası olmalı✓ Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunmalı✓ Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaat oluşmalı✓ Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmeli (sanık, koşulu derhal yerine getiremediği takdirde; sanık hakkında mağdura veya kamuya verdiği zararı denetim süresince aylık taksitler halinde ödemek suretiyle tamamen gidermesi koşuluyla da hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilebilir.)• Açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilen hükümdede,<ul style="list-style-type: none">✓ Mahkûm olunan hapis cezası ertelenemez✓ Kısa süreli olması halinde seçenek yaptırımlara çevrilemez.
D. HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASINA KARAR VERİLEMİYEN DURUMLAR	<ul style="list-style-type: none">• Sanığın kabul etmemesi hâlinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez.• Denetim süresi içinde, kişi hakkında kasıtlı bir suç nedeniyle bir daha hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez.

E. DENETİM SÜRESİ

- Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararının verilmesi halinde sanık, **5 YIL** süreyle denetim süresine tâbi tutulur.
- Denetim süresi içinde **DAVA ZAMANAŞIMI DURUR.**
- **Denetim süresi süre içinde 1 YILDAN FAZLA OLMAMAK ÜZERE mahkemenin belirleyeceği süreyle, sanığın denetimli serbestlik tedbiri olarak aşağıdaki kararlar verilebilir.**
 - ✓ Bir meslek veya sanat sahibi olmaması halinde, meslek veya sanat sahibi olmasını sağlamak amacıyla bir eğitim programına devam etmesine
 - ✓ Bir meslek veya sanat sahibi olması halinde, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasına,
 - ✓ Belli yerlere gitmekten yasaklanmasına
 - ✓ Belli yerlere devam etmek hususunda yükümlü kılınmasına
 - ✓ Takdir edilecek başka yükümlülüğü yerine getirmesine, karar verilebilir.

F. AÇIKLANMASI GERİ BIRAKILAN HÜKÜM KALDIRILMASI

- **Denetim süresi içinde;**
 - ✓ Kasten yeni bir suç işlenmediği
 - ✓ Denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle uygun davranıldığı takdirde, açıklanması geri bırakılan hüküm ortadan kaldırılarak, **davanın düşmesi kararı** verilir.

G. GERİ BIRAKILAN HÜKMÜN AÇIKLANMASI

- **Denetim süresi içinde aşağıdaki durumların gerçekleşmesi halinde mahkeme hükmü açıklar**
 - ✓ Kasten yeni bir suç işlenmesi
 - ✓ Denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülüklerle aykırı davranılması

H. YENİ BİR MAHKÛMİYET HÜKMÜ KURULMASI

- **Mahkeme, kendisine yüklenen yükümlülükleri yerine getiremeyen sanığın durumunu değerlendirerek aşağıdaki kararları verecek yeni bir mahkûmiyet hükmü kurabilir.**
 - ✓ Cezanın yarısına kadar belirleyeceği bir kısmının infaz edilmemesine
 - ✓ Koşullarının varlığı halinde hükümdeki hapis cezasının ertelenmesine
 - ✓ Seçenek yaptırımlara çevrilmesine

Açıklanan veya yeni kurulan hükme itiraz edilebilir. İtiraz mercii ancak belirtilen koşullarla sınırlı olarak bir değerlendirme yapabilir.

I. İTİRAZ

- Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlar hakkında temyize ilişkin hükümler uygulanır.
- Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararının **ilk derece mahkemesi sıfatıyla bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay** tarafından verilmesi hâlinde temyiz yoluna gidilebilir.
- İstinaf ve temyiz yolunda karar ve hüküm, **usul** ve **esasa ilişkin hukuka aykırılıklar yönünden** incelenir.
- Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak **Cumhuriyet savcısı, hâkim** veya **mahkeme** tarafından istenmesi halinde, kanunda belirtilen amaç için kullanılabilir.

İ. HÜKÜM FIKRASININ İÇERECEĞİ HUSUSLAR

- **Hükümün başında aşağıdaki hususlar yazılır**
 - ✓ Hükümü veren mahkemenin adı
 - ✓ Hükümü veren mahkeme başkanının ve üyelerinin veya hâkimin, Cumhuriyet savcısının ve zabıt kâtibinin, katılanın, mağdurun, vekilinin, kanunî temsilcisinin ve müdafinin adı ve soyadı ile sanığın açık kimliği
 - ✓ Beraat kararı dışında, suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi
 - ✓ Sanığın gözaltında veya tutuklu kaldığı tarih ve süre ile halen tutuklu olup olmadığı

İ. HÜKÜMÜN GEREKÇESİ

- Hükümün gerekçesi ve varsa karşı oy gerekçesi, tümüyle **TUTANAĞA GEÇİRİLMEMİŞSE AÇIKLANMASINDAN İTİBAREN EN GEÇ 15 GÜN** içinde dava dosyasına konulur.
- **Hüküm fıkrasında aşağıdaki hususların tereddüde yer vermeyecek şekilde açıkça gösterilmesi gerekir**
 - ✓ Duruşmanın sona ermesi üzerine verilen kararın ne olduğu
 - ✓ Uygulanan kanun maddeleri
 - ✓ Verilen ceza miktarı
 - ✓ Kanun yollarına başvurma ve tazminat isteme olanağının bulunup bulunmadığı
 - ✓ Kanun yollarına başvuru olanağı varsa süresi ve mercii

Hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümleri, Anayasanın 174 üncü maddesinde koruma altına alınan **İNKILÂP KANUNLARINDA YER ALAN SUÇLARLA** ilgili olarak uygulanmaz.

A. GAİPLERİN YARGILANMASI

- **GAİP:** Bulunduğı yer bilinmeyen veya yurt dışında bulunup da yetkili mahkeme önüne getirilemeyen veya getirilmesi uygun bulunmayan sanık gaip sayılır.
- Gaip hakkında **duruşma açılmaz**
- Mahkeme, gaip olan sanık hakkında duruşmaya **gelmesi hâlinde tutuklanmayacağı hususunda bir güvence belgesi verebilir** ve bu güvence **koşullara bağlanabilir**.

BELGENİN HÜKÜMSÜZ KALMASI

- **Aşağıdaki hallerde sanığa verilen güvence belgesi hükümsüz kalır**
 - ✓ Sanık, hapis cezası ile mahkûm olursa
 - ✓ Sanık, kaçma hazırlığında bulunursa
 - ✓ Sanık, güvence belgesinin bağlı olduğu koşullara uymazsa

B. KAÇAKLARIN YARGILANMASI

- **KAÇAK:** Hakkındaki soruşturmanın veya kovuşturmanın sonuçsuz kalmasını sağlamak amacıyla yurt içinde saklanan veya yabancı ülkede bulunan ve bu nedenle Cumhuriyet savcısı veya mahkeme tarafından kendisine ulaşılamayan kişiye denir.
- Kaçak sanık hakkında **kovuşturma yapılabilir**. Ancak, daha önce sorgusu yapılmamış ise, mahkumiyet ve ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemez.
- **Hakkında, soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olan şüpheli veya sanığın, yetkili Cumhuriyet savcısı veya mahkemece usulüne göre yapılan tebligata uymamasından dolayı verilen zorla getirilme kararı da yerine getirilemez ise, Cumhuriyet savcısı veya mahkeme;**
 - ✓ Çağrının bir gazete ile şüpheli veya sanığın bilinen konutunun kapısına asılmak suretiyle ilânına karar verir; yapılacak ilânlarda, **15 GÜN** içinde gelmediği takdirde 248 inci maddede gösterilen tedbirlere hükmedilebileceğini ayrıca açıklar,
 - ✓ Bu işlemlerin yerine getirildiğinin bir **TUTANAK İLE SAPTANMASINDAN İTİBAREN 15 GÜN** içinde başvurmayan şüpheli veya sanığın kaçak olduğuna karar verir.

A. GENEL HÜKÜMLER

- **Asliye ceza mahkemesince, iddianamenin kabulünden sonra;**
 - ✓ Adli para cezasını ve/veya
 - ✓ Üst sınırı 2 yıl veya daha az süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda, basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verilebilir.
- Basit yargılama usulünün uygulanmasına karar verildiği takdirde mahkemece iddianame; sanık, mağdur ve şikâyetçiye tebliğ edilerek, beyan ve savunmalarını **2 HAFTA** içinde **yazılı** olarak bildirmeleri istenir.
- Verilen hükümlere karşı genel hükümlere göre **KANUN YOLUNA** başvurulabilir.
- Mahkemece gerekli görülmesi hâlinde **HÜKÜM VERİLİNCEYE KADAR her aşamada** duruşma açmak suretiyle genel hükümler uyarınca yargılamaya devam edilebilir.

B. İTİRAZ

- Verilen hükümlere karşı **itiraz** edilebilir.
- Süresi içinde itiraz edilmeyen hükümler kesinleşir.
- **Duruşmadan önce** itirazdan **vazgeçilmesi** hâlinde duruşma yapılmaz ve itiraz edilmemiş sayılır.
- Mahkeme, hüküm verirken, basit yargılama usulüne göre verdiği hükümlerle **bağlı değildir**.
- İtiraz üzerine verilen hükmün sanık lehine olması hâlinde, bu hususların itiraz etmemiş olan diğer sanıklara da uygulanma olanağı varsa bu sanıklar da itiraz etmiş gibi verilen kararlardan yararlanır.
- İtiraz üzerine hükmü veren mahkemece dosya, **o yerde birden fazla asliye ceza mahkemesi bulunması hâlinde tevzi kriterlerine göre belirlenen asliye ceza mahkemesine** gönderilir ve bu mahkemece duruşma açılarak **genel hükümlere göre** yargılamaya devam olunur
- **Tek asliye ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde ise,**
 - ✓ Aynı mahkemede yetkili başka bir hakim varsa bu hakim tarafından
 - ✓ Aksi hâlde adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanınca görevlendirilen hakim tarafından, duruşma açılır ve genel hükümlere göre yargılamaya devam olunur.
- Taraflar gelmese bile duruşma yapılır ve yokluklarında hüküm verilebilir. Taraflara gönderilecek davetiyede bu husus yazılır.
- Duruşmadan önce itirazdan vazgeçilmesi hâlinde duruşma yapılmaz ve itiraz edilmemiş sayılır.
- Verilen bu hükümlere karşı genel hükümlere göre kanun yoluna başvurulabilir.

İTİRAZ OLUNABİLECEK KARARLAR	<ul style="list-style-type: none"> • Aşağıdaki hallerde mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hâkim kararları ✓ Kanunun gösterdiği hâllerde
İTİRAZ USULÜ	<ul style="list-style-type: none"> • İlgililerin KARARI ÖĞRENDİĞİ GÜN DEN İTİBAREN 2 HAFTA içinde yapılır • Sulh ceza hâkimliğinin tutuklama ve adli kontrole ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan itirazların incelenmesi, YARGI ÇEVRESİNDE BULUNDUĞU ASLİYE CEZA MAHKEMESİ HÂKİMİNE aittir. • İtirazı incelemeye yetkili mercilerin farklı olduğu hâllerde, itirazların gecikmeksizin incelenmesi amacıyla, KARARINA İTİRAZ EDİLEN SULH CEZA HÂKİMLİĞİ tarafından gerekli tedbirler alınır. • Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme aşağıdaki 2 kararı verir <ol style="list-style-type: none"> 1. İtirazı yerinde görürse kararını düzeltilir 2. Yerinde görmezse EN ÇOK 3 GÜN içinde, incelemeye yetkili olan mercie gönderir.
İTİRAZIN KARARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE ETKİSİ	<ul style="list-style-type: none"> • Kararın yerine getirilmesinin geri bırakılması sonucunu doğurmaz. • DİKKAT: Kararına itiraz edilen makam veya kararı inceleyecek merci, geri bırakılmasına karar verebilir.
İTİRAZIN CUMHURİYET SAVCISINA VE KARŞI TARAFA TEBLİĞİ İLE İNCELEME VE ARAŞTIRMA YAPILMASI	<ul style="list-style-type: none"> • İtiraz üzerine Cumhuriyet savcısından görüş alınması durumunda, bu görüş şüpheli, sanık veya müdafine bildirilir. • Şüpheli, sanık veya müdafî 3 GÜN içinde görüşünü bildirebilir.
KARAR	<ul style="list-style-type: none"> • İtiraz hakkında duruşma yapılmaksızın karar verilir. • Mümkün olan en kısa sürede verilir. • İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir. • DİKKAT: İlk defa merci tarafından verilen tutuklama kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.

A İSTİNAF

İSTİNAF YOLUNA BAŞVURULABİLEN KARAR VE HÜKÜMLER

- 1 İlk derece mahkemelerinden verilen hükümler
- 2 Hükümden önce verilip hükme esas teşkil eden mahkeme kararları
- 3 Başkaca kanun yolu öngörülmemiş olan mahkeme kararları
- 4 Diğer kanunlarda temyiz edilebileceği veya haklarında Yargıtay'a başvurulabileceği belirtilmiş olup da bölge adliye mahkemelerinin görev alanına giren dava ve işlere ilişkin ilk derece mahkemelerinin karar ve hükümler

Kişinin rızaya dayalı iade usulünü kabul etmemesi hâlinde mahkemenin iade şartlarını inceleyerek iade talebinin kabul edilebilir olup olmadığına ilişkin kararı hariç.

AŞAĞIDAKİ KARARLARA KARŞI İSTİNAF YOLUNA BAŞVURULAMAZ

- 1 Sonuç olarak belirlenen 15.000 Türk Lirası dâhil adli para cezasına mahkûmiyet hükümleri (**Hapis cezasından çevrilen adli para cezaları hariç**)
- 2 Üst sınırı **500 günü geçmeyen** adli para cezasını gerektiren suçlardan beraat hükümleri
- 3 Kanunlarda kesin olduğu yazılı bulunan hükümler

Bu suretle verilen hükümler **TEKERRÜRE** esas olmaz.

İlk derece mahkemelerinden verilen **15 YIL VE DAHA FAZLA** hapis cezalarına ilişkin hükümler **RE'SEN** incelenir

B

İSTİNAF İSTEM VE SÜRESİ

Aşağıdaki kişilerin yapmış olduğu istinaf başvuru dilekçe veya beyanında, başvuruya ilişkin nedenlerin gösterilmemesi inceleme yapılmasına engel olmaz

- 1 Ceza Muhakemesi Kanununa göre katılan sıfatını almış olanlar
- 2 Katılma isteği karara bağlanmamış olanlar
- 3 Katılma isteği reddedilmiş olanlar
- 4 Katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanlar
- 5 Sanık

İstinaf yoluna yalnız sanık lehine başvurulmuşsa, yeniden verilen hüküm, önceki hükümle belirlenmiş olan cezadan daha ağır olamaz

Süresi içinde yapılan istinaf başvurusu, hükmün kesinleşmesini engeller.

SÜRE

Hükmün gerekçesiyle birlikte **TEBLİĞ EDİLDİĞİ TARİHTEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde yapılır

İstinaf istemi, **HÜKMÜ VEREN MAHKEMEYE** yapılır

İstem 2 şekilde yapılır

Dilekçe verilmesi suretiyle 1

Zabıt kâtibine beyanda bulunulması suretiyle 2

Cumhuriyet savcısı, istinaf yoluna başvurma nedenlerini gerekçeleriyle birlikte yazılı isteminde açıkça gösterir. İlgililere tebliğ edilen bu isteme ilgililer, **TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde bu husustaki cevaplarını bildirebilirler.

Ağır ceza mahkemelerinde bulunan Cumhuriyet savcıları, mahkemelerinin yargı çevresi içerisindeki asliye mahkemelerinin hükümlerine karşı, kararın o yer Cumhuriyet başsavcılığına **GELİŞ TARİHİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde istinaf yoluna başvurabilir.

C İSTEMİN İNCELENMESİ

1 RET

İSTİNAF İSTEMİ AŞAĞIDAKİ HALLERDE HÜKMÜ VEREN MAHKEMECE REDDEDİLİR

- 1 Kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmışsa
- 2 Aleyhine istinaf yoluna başvurulamayacak bir hükme karşı yapılmışsa
- 3 İstinaf yoluna başvuranın buna hakkı yoksa

İstinaf başvurusunda bulunan Cumhuriyet savcısı veya ilgililer, **ret kararının kendilerine tebliğinden itibaren 2 hafta** içinde bölge adliye mahkemesinden bu hususta bir karar vermesini isteyebilirler ve dosya bölge adliye mahkemesine gönderilir.

Bu nedenle hükmün infazı **ERTELENEMEZ.**

2 KABUL

Hükmü veren mahkemece reddedilmeyen istinaf dilekçesi veya beyana ilişkin tutanağın bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur.

Karşı taraf, **tebliğ tarihinden itibaren 2 hafta** içinde **yazılı** olarak cevabını verebilir.

Karşı taraf sanık ise, bir tutanağa bağlanmak üzere zabıt kâtibine yapılacak bir beyanla da cevabını verebilir

D

TEMYİZ İSTEM SÜRESİ

Hükmün gerekçesiyle birlikte **tebliğ edildiği tarihten itibaren 2 hafta** içinde yapılır

Temyiz istemi, hükmü veren mahkemeye yapılır

İstem 2 şekilde yapılır

Dilekçe verilmesi suretiyle 1

Zabıt kâtibine beyanda bulunulması suretiyle 2

Süresi içinde yapılan temyiz başvurusu, **HÜKMÜN KESİNLEŞMESİNİ ENGELLER.**

- Temyiz eden, hükmün **neden dolayı bozulmasını istediğini** temyiz başvurusunda göstermek zorundadır.
- Cumhuriyet savcısı temyiz dilekçesinde, temyiz isteğinin sanığın yararına veya aleyhine olduğunu açıkça belirtir
- Temyiz sebebi, ancak **hükmün hukukî yönüne** ilişkin olabilir

E

TEMYİZ İSTEMİNİN İNCELENMESİ

AŞAĞIDAKİ DURUMLARDA HÜKMÜ TEMYİZ OLUNAN BÖLGE ADLİYE VEYA İLK DERECE MAHKEMESİ BİR KARARLA TEMYİZ İSTEMİNİ REDDEDER.

- 1 Temyiz istemi Kanunî sürenin geçmesinden sonra yapılmışsa
- 2 Temyiz edilemeyecek bir hüküm temyiz edilmişse
- 3 Temyiz edenin buna hakkı yoksa

Temyiz eden, **RET KARARININ KENDİSİNE TEBLİĞİNDEN İTİBAREN 2 HAFTA** içinde **YARGITAYDAN** bu hususta bir karar vermesini isteyebilir ve dosya Yargıtaya gönderilir.

Bu nedenden dolayı hükmün **İNFAZI ERTELENEMEZ.**

YARGITAY, AŞAĞIDAKİ HUSUSLARI TESPİT ETMESİ HALİNDE TEMYİZ İSTEMİNİ REDDEDER

- 1 Süresi içinde temyiz başvurusunda bulunulmadığını
- 2 Hükümün temyiz edilemez olduğunu
- 3 Temyiz edenin buna hakkı olmadığını
- 4 Temyiz dilekçesinin temyiz sebeplerini içermediğini

TEMYİZ DİLEKÇESİNİN REDDEDİLMEMESİ VE TEBLİĞİ

Hükmü veren bölge adliye mahkemesince reddedilmeyen temyiz istemine ilişkin dilekçesinin bir örneği karşı tarafa tebliğ olunur.

Karşı taraf, **tebliğ tarihinden itibaren 2 hafta** içinde **yazılı** olarak cevabını verebilir.

Cevap verildikten veya bunun için belirli süre bittikten sonra dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir ve Başsavcılık tarafından düzenlenen tebliğname, hüküm temyiz etmeleri veya aleyhlerine sonuç doğurabilecek görüş içermesi hâlinde **sanık veya müdafii** ile **katılan** veya **vekillerine** tebliğ olunur

İlgili taraf **tebliğden itibaren 2 hafta** içinde **yazılı** olarak cevap verebilir.

A. YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISININ İTİRAZ YETKİSİ

İtiraza konu karar	<ul style="list-style-type: none">• Yargıtay ceza daireleri kararına karşı itiraz edilir
İtirazı yapacak mercii	<ul style="list-style-type: none">• Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı itiraz eder• İtiraz re 'sen veya istem üzerine yapılır
İtirazın yapılacağı mercii	<ul style="list-style-type: none">• YARGITAY CEZA GENEL KURULUNA itiraz edilebilir
İtiraz süresi	<ul style="list-style-type: none">• İlâmın kendisine verildiği tarihten itibaren 1 AY• İSTİSNA: Sanığın lehine itirazda süre aranmaz
İtirazın İncelenmesi	<ul style="list-style-type: none">• İtiraz üzerine dosya, kararına itiraz edilen daireye gönderilir• Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir• İtiraz yerinde görülmezse dosya YARGITAY CEZA GENEL KURULUNA gönderilir

B. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ İTİRAZ YETKİSİ

İtiraza konu karar	<ul style="list-style-type: none">• Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı itiraz edilir
İtirazı yapacak mercii	<ul style="list-style-type: none">• Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı itiraz eder• İtiraz, re 'sen veya istem üzerine yapılır
İtirazın yapılacağı mercii	<ul style="list-style-type: none">• Kararı veren daireye itiraz edilir• Kararı veren daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltilir; görmezse dosyayı itirazı incelemek üzere ceza daireleri başkanlar kuruluna gönderir.
İtiraz süresi	<ul style="list-style-type: none">• Kararın verildiği tarihten itibaren 1 AY• İSTİSNA: Sanığın lehine itirazda süre aranmaz
Sanık aleyhine itiraz edilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Sanık aleyhine itiraz edilebilmesi için kararı etkileyecek nitelikte esaslı bir hatanın bulunması zorunlu olup, bu itiraz sanık veya müdafii daire tarafından tebliğ olunur.• Tebligat, ilgililerin dava dosyasından belirlenen son adreslerine yapılmasıyla geçerli olur.• İlgililer, TEBLİĞDEN İTİBAREN 2 HAFTA içinde yazılı olarak cevap verebilir.

BAŞVURU	<ul style="list-style-type: none">• Yargılamanın yenilenmesi istemi, hükümü veren mahkemeye sunulur.• Mahkeme, istemin kabule değer olup olmadığına karar verir.• Yargılamanın yenilenmesi isteminin kabule değer olup olmadığına dair olan karar, duruşma yapılmaksızın verilir.• Yargıtay'ın doğrudan hüküm kurduğu hâllerde de hükümü vermiş olan mahkemeye başvurulur.
İSTEMDE BULUNABİLECEKLER	<ul style="list-style-type: none">✓ Hükümlü✓ Hükümlü ölmüşse eşi, üstsoyu, altsoyu ve kardeşleri✓ Bu kişilerin yokluğu hâlinde, Adalet Bakanı✓ Cumhuriyet savcısı (hem lehte hem aleyhte istemde bulunabilir)
YENİLENMENİN KABUL EDİLEMeyeCEĞİ DURUMLAR	<ul style="list-style-type: none">• Kanunun aynı maddesinde yer almış sınır içinde olmak üzere cezanın değiştirilmesi amacıyla yargılamanın yenilenmesi kabul edilemez.• Hatanın giderilebilmesini sağlayacak başka bir yol varsa, yargılamanın yenilenmesi yoluna gidilemez.
BİR SUÇA DAYANAN YENİLEME İSTEMLERİNİN KABULÜ KOŞULLARI	<ul style="list-style-type: none">• <u>Bir suç iddiasına dayandırılan yenileme istemi, ancak bu fiilden dolayı aşağıdaki şartların gerçekleşmesi halinde kabul edilebilir</u><ul style="list-style-type: none">✓ Kesinleşmiş bir mahkûmiyet hükmü verilmişse✓ Mahkûmiyeti gerektirecek nitelikte kuvvetli delil bulunmaması dışında bir nedenle ceza soruşturmasına başlanamamış veya sürdürülememişse
YENİLEME İSTEMİNİN KABULÜ HALİNDE YAPILACAK İŞLEM	<ul style="list-style-type: none">• Yargılamanın yenilenmesi isteminin reddedilmemesi halinde, bir diyeceği varsa 2 HAFTA içinde bildirmek üzere Cumhuriyet savcısı ve ilgili tarafa tebliğ olunur. Verilen kararlara İTİRAZ edilebilir.• Mahkeme, yargılamanın yenilenmesi istemini yerinde bulursa delillerin toplanması için bir naip hâkimi veya istinabe olunan mahkemeyi görevlendirebileceği gibi; kendisi de bu hususları yerine getirebilir.• Delillerin toplanması bittikten sonra Cumhuriyet savcısı ve hakkında hüküm kurulmuş olan kişiden 2 HAFTALIK süre içinde görüş ve düşüncelerini bildirmeleri istenir.
YARGILAMANIN YENİLENMESİNE ENGEL OLMAYAN HÂLLER	<ul style="list-style-type: none">• <u>Aşağıdaki durumlar yargılamanın yenilenmesi istemine engel olmaz.</u><ul style="list-style-type: none">✓ Hükümün infaz edilmiş olması✓ Hükümlünün ölümü